

وزیر

بسم الله تعالى

شماره: ۷۸
تاریخ: ۱۹ مرداد ۹۶
پیوست:

جناب آقای پخشندۀ
معاون محترم برنامه‌ریزی و اقتصادی
جناب آقای جلالی
معاون محترم وزیر و رئیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور
جناب آقای طهماسبی
معاون محترم امور باغبانی
جناب آقای سجادی
معاون محترم آب و خاک و صنایع
جناب آقای زند
معاون محترم وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
جناب آقای افشار
رئیس محترم سازمان امور اراضی کشور
رؤسای محترم سازمان جهاد کشاورزی استان‌ها

سلام علیکم
در اجرای ماده (۷) اصلاحی ضوابط اجرایی واکناری اراضی شیبدار (موضوع تصویب‌نامه شماره
۷۹۷۶۹/ت/۴۳۲۲۲ مورخ ۱۲/۴/۸۹ هیات محترم وزیران) به پیوست "تیوه‌نامه تخصیص و واکناری اراضی
برای توسعه پاغات در اراضی شیبدار"، جهت اجراء ابلاغ می‌گردید.

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی

۱۳۹۶/۲/۲۹

تیوه‌نامه ای دنیو خانه جهاد کشاورزی فارس
۱۳۹۶/۲/۲۹
۲۰۲۹۱ شماره:

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور باخانی

سازمان جستکها، مران و آبخیزداری کشور

"تبیه نامه تخصیص و واگذاری اراضی برای توسعه باغات در اراضی شبدار"

موضوع تصویب نامه های شماره ۴۹۱۳۷/ت/۳۸۲۲۳ هـ مورخ ۰۵/۰۴/۱۴
و ۷۹۷۶۹/ت/۴۳۲۲۲ هـ مورخ ۱۲/۰۴/۱۹ هیأت محترم وزیران

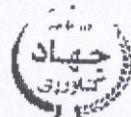
وزارت جهاد کشاورزی

(سازمان جستکها، مران و آبخیزداری کشور، معاونت امور باخانی، سازمان امور اراضی کشور)

استان ۱۳۹۳

سازمان امور اراضی کشور

جهاد کشاورزی

سازمان هنکلهای، مرتع و آبخیزداری کشور

بسمه کمالی

به منظور همراهگنگی در اجرای تصویب نامه های شماره ۴۹۱۳۷ / ت / ۳۸۲۲۳ م / مورخ ۱۷/۴/۵ و
۷/۲۹۷۶۹ م / ت / ۴۳۲۲۲ م / مورخ ۱۹/۴/۱۳ هیات محترم وزیران، تصویب نامه تخصیص، واگذاری و توسعه باغات در اراضی
شیدار فی مایین معاونت امور باخوبانی، سازمان جنگلها، مرتع و آبخیزداری و سازمان امور اراضی کشور که به ترتیب به
اختصار در این تصویب نامه معاونت باخوبانی، سازمان و سازمان امور اراضی نامیده می شود، توانق می گردد:

فصل اول تعاریف

۱-۱- تعریف و اصطلاحاتی که در این تصویب نامه بکار رفته است.

۱-۱-۱- اراضی شیدار: اراضی که نسبت به افق دارای زاویه بوده و برای جلوگیری از فرسایش و ایجاد خسارت نیاز به
اقدامات اصلاحی دارد.

۲- ضوابط اجرایی و اسلاماری اراضی شیدار: موضوع تصویب نامه شماره ۴۹۱۳۷ / ت / ۳۸۲۲۳ م / مورخ ۸۷/۴/۵ و
۷/۷۹۷۶۹ م / ت / ۴۳۲۲۲ م / مورخ ۱۹/۴/۱۳ هیأت محترم وزیران می باشد.

۳- دستورالعمل شناسایی: دستورالعمل ضوابط استعدادیابی سازمان جنگلها، مرتع و آبخیزداری کشور، تعیین کاربری
و تخصیص اراضی موضوع ابلاغیه شماره ۹۳/۱/۴۰۴۰۲ م / مورخ ۹۳/۱۲/۲ که در این دستورالعمل به
اختصار، دستورالعمل شناسایی نامیده می شود. مستند به تصویب نامه شماره ۷/۷۹۷۶۹ م / ت / ۴۳۲۲۲ م / مورخ
۸۹/۴/۱۳ هیئت محترم وزیران تخصیص اراضی به عهده سازمان می باشد.

۴- دستورالعمل اصلاحی ضوابط و اسلاماری: دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای
طرح های کشاورزی و غیر کشاورزی موضوع ابلاغیه شماره ۰۲۰/۲۶۴۶ م / مورخ ۸۷/۲/۳ و اصلاحیه شماره
۰۲۰/۲۲۷۴۷ م / مورخ ۹۳/۸/۱۱ وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور بالایان

سازمان جنگلها، هواشن و آبخیزداری کشور

۵- مطرح مدیریت پایدار از منابع طبیعی؛ سندی است شامل مجموعه برنامه‌ها و فعالیت‌های اجرائی حفاظت، حمایت، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره‌برداری بهینه و پایدار از منابع طبیعی در قالب برنامه زمانی و مکانی، کمی و کیفی، هزینه و درآمد معین که برای فعالیت‌هایی نظیر جنگلداری، مرتعداری، آبخیزداری، آبخوانداری، بیابان زدایی، تثیت شن، پارک، نهالستان و ذخیره‌گاه در عرصه‌های منابع طبیعی تدوین می‌شود. در صورت ضرورت، طرح تنها برای یکی از فعالیت‌های فوق و با نام آن فعالیت تهیه می‌شود. طرح تهیه شده، جهت اجرا به تصویب سازمان می‌رسد.

طرح‌های مدیریت پایدار منابع طبیعی است.

۶- مسایر تعاریف و اصطلاحات مرتبط با این شیوه نامه نایع تعاریف مندرج در قوانین و مقررات مربوط و نیز ضوابط اجرایی واگذاری و بهره‌برداری اراضی شیدار و اصلاحات بعدی موضوع تصویب نامه‌های شماره ۴۹۱۳۷/ت/۳۸۲۲۳ و ۷۹۷۶۹/۸۷/۴/۵ مورخ ۴۳۶۲۲ و ۸۹/۴/۱۳ مورخ آن می‌باشد.

فصل دوم

اراضی مشمول طرح

۶۵-۲- اراضی موضوع این شیوه نامه عبارتند از:

الف) اراضی مستثنیات اشخاص

ب) اراضی ملی و دولتی

فصل سوم

(شناسایی، مکان یابی، استعداد یابی اراضی)

۶۵-۳- شناسایی و مکان یابی اراضی توسط کارگروه استانی با استفاده از شاخص‌های ذیل صورت می‌پذیرد:

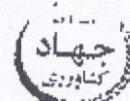
۱- مطالعات انجام شده توسط معاونت باگبانی و سازمان.

۲- در اراضی فاقد مطالعه، حسب مورد معاونت باگبانی و سازمان تمهدات لازم را برای انجام مطالعه به عمل

خواهند آورد.

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور بافیابی

سازمان جلنانها، مرانع و آبخیزداری کشور

پس از تصویب امکان اجرای طرح توسط کارگروه حسب محل وقوع اراضی برای اجرای طرح بر اساس مراحل
فصل پنجم این شیوه نامه اقدام می گردد.

ماده ۵- تخصیص اراضی ملی و دولتی مشمول اجرای طرح توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری بر اساس
دستورالعمل شناسایی و ماده ۳ این شیوه نامه و اصلاحات بعدی صورت می پذیرد.

تبصره: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان با هدف اقتصادی کردن طرح های منابع طبیعی، تعادل دام و مرتع
و افزایش مشارکت بهره برداران در حفاظت و احیاء عرصه های طبیعی حداقل تا ۲ برابر عرف به ازای هر یک از
بهره برداران ذیحق، از عرصه های مستعد موضوع این ماده را در طرحهای مدیریت منابع طبیعی لحاظ و باقیمانده
اراضی مستعد را با رعایت ممنوعیت های مقرر در دستورالعمل شناسایی برای توسعه باغات توسط اشخاص واحد
شرایط به سازمان جهاد کشاورزی استان تخصیص خواهد داد.

فصل چهارم

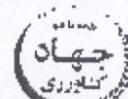
(روش های واکندازی اراضی ملی و دولتی)

ماده ۵- روش های واکندازی:

- ۱- طرح های مدیریت منابع طبیعی برابر ضوابط ماده ۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع
- ۲- طرح های توسعه و احداث باغ مشتر در اراضی ملی و دولتی، برابر ضوابط لایحه قانونی اصلاح لایحه
قانونی واگذاری و احیاء اراضی مصوب ۵۹/۱/۲۶ و آئین نامه اجرائی آن مصوب ۲/۳۱ شورای انقلاب
- ۳- اولویت واگذاری به معبریان طرح های منابع طبیعی، بهره برداران ذیحق، عشاپر و ایثارگران بومی ساکن
در محل می باشد.

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور باطنی

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

فصل پنجم

(پذیرش تقاضا، تکمیل پرونده و تصویب طرح)

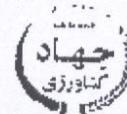
الف) اجرای طرح در مستندیات اشخاص

- ۱- تعیین مکان های توسعه باغ در اراضی دیم کم بازده (مستندیات) توسط کارگروه استانی
- ۲- ارائه طرح توسط مقاضی مطابق دستورالعمل احداث باغ در اراضی شیدار موضوع نشریه ۵۱۰ معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی وقت رئیس جمهور.
- ۳- بررسی طرح توسط کمیسیونی مرکب از: مدیر امور اراضی استان، مدیر امور باطنی استان، مدیر آب و خاک استان، معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان
- ۴- پتانجه با بررسی های انجام شده توسط کمیسیون اجرای طرح فاقد توجیه باشد، پرونده امر مختوم و تیجه کتابه به مقاضی اعلام میگردد.
- ۵- با بررسی کمیسیون اجرای طرح دارای توجیه فنی و اقتصادی بوده مراحل اجرایی به شرح ذیل انجام میگیرد:
 - ۱- معرفی مقاضی به مدیریت باطنی و معاونت اقتصادی و برنامه ریزی سازمان جهاد کشاورزی استان برای استفاده از نهاده ها و تسهیلات.
 - ۲- نظارت دوره ای مدیریت باطنی بر اجرای طرح در دوره زمانی شش ماهه و ارائه گزارش به مراجع پرداخت کننده تسهیلات تازمان اجرای کامل طرح.
 - ۳- تقاضای اجرای طرح در اراضی ملی و دولتی خارج از محدوده طرح های مدیریت منابع طبیعی
 - ۴- درخواست افزایش سطح زیرساخت با استفاده از آب مازاد در اراضی ملی و دولتی همچووار مستندیات لائق
- ۶- ارسال درخواست به اداره کل منابع طبیعی استان به منظور فرآیند استعداد یابی و تخصیص اراضی بدون ذکر نام مقاضی توسط مدیریت امور اراضی استان
- ۷- در صورتیکه اراضی مورد درخواست خارج از محدوده مورد استعداد یابی واقع شده باشد پس از ارائه طرح توسط مقاضی بر اساس طرح اعلام شده بر مبنای نشریه ۵۱۰ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دستورالعمل

سازمان امور اراضی کشور
معاونت امور باطنی
سازمان جهاد کشاورزی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور باخدا

سازمان جنتها، مراتع و آبخیزداری کشور

استعداد یابی و تخصیص اراضی با رعایت تبصره ذیل ماده ۴ این شیوه نامه توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری صورت می‌پذیرد.

۱-۳) بررسی طرح در کمیسیون مرکب از مدیر امور اراضی استان، مدیر امور باخدا استان، مدیر آب و خاک استان، معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان

۱-۴) پتانجه با بررسی اجرای طرح امکان پذیر نباشد، پرونده مختومه و نتیجه کتاباً به متقاضی اعلام می‌گردد.

۱-۵) در صورت تصویب طرح مراحل اجرایی به شرح ذیل انجام می‌گیرد:

الف - اتفاقاً قرارداد اجاره بر اساس مصوبه مرجع واگذاری

ب - معرفی متقاضی برای استفاده از نهاده ها و تسهیلات به سازمان جهاد کشاورزی

ج - نظارت بر اجرای طرح حسب مورد توسط عوامل نظارتی هیات نظارت ماده ۳۳ یا هیات هفت نفره واگذاری زمین.

۲-۱) اجرای طرح در اراضی ملی و دولتی با استفاده از نزولات جوی یا منابع آبی جدید.

۲-۲) ارسال درخواست به اداره کل منابع طبیعی استان به منظور فرآیند استعداد یابی و تخصیص اراضی بدون ذکر نام متقاضی توسط مدیریت امور اراضی استان

۲-۳) در صورتی که تقاضا برای کشت دیم باشد، استعلام از اداره هواشناسی برای تعین میزان بارندگی و تائید بارندگی به میزان حداقل ۳۰۰ میلی متر با پراکنش حداقل ۵ بار در سال و هر بارش بیش از ۱۰ میلی متر، با توجه به میانگین ۱۰ ساله توسط مدیریت امور اراضی انجام خواهد شد.

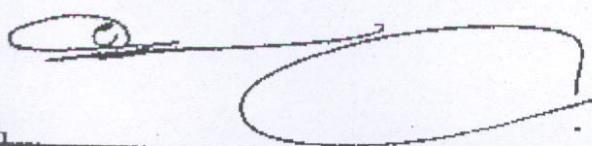
۲-۴) استعلام از امور آب در خصوص تخصیص و بهره برداری آب برای تامین منابع آبی جدید

۲-۵) تهیه و ارائه طرح توسط متقاضی

۲-۶) در صورتی که اراضی مورد درخواست خارج از محدوده مورد استعداد یابی واقع شده باشد پس از ارائه طرح توسط متقاضی بر اساس طرح اعلام شده موضوع نشریه ۵۱۰ معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی وقت رئیس جمهور استعداد یابی و تخصیص

۲-۷) اراضی مورد نظر برابر دستورالعمل استعداد یابی و تخصیص اراضی و اصلاحیه های بعدی توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری صورت می‌پذیرد.

۲-۸) اتفاقاً قرارداد اجاره بر اساس مصوبه هیات هفت نفره واگذاری زمین یا کمیسیون ماده ۲

سازمان امور اراضی کشور

معاونت امور باخساری

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

ماده ۷۵- شرح وظایف کارگروه ملی:

- ۱- تعیین خط مشی و نظارت عالیه بر کلیه امور اجرایی
- ۲- تصویب برنامه های اجرایی سالانه استانها بر مبنای استعداد یابی اراضی و نتایج مطالعات سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و معاونت امور باخساری
- ۳- بررسی نتایج و ارزیابی گزارشات در مقاطع شش ماهه و ارائه آن به وزیر جهاد کشاورزی
- ۴- تعیین و تصویب اعتبارات سالانه طرح
- ۵- تفویض اختیار، تقسیم کار و تعیین مسئولیتها
- ۶- هماهنگی ستادی با وزارت خانه ها و دستگاه های ذیرپیط
- ۷- نظارت بر عملکرد کارگروه استانی
- ۸- ارزیابی اجرای طرح در مناطق مختلف کشور

ماده ۷۶- شرح وظایف دبیر خانه کارگروه ملی:

- ۱- اخذ اطلاعات و گزارش از سازمان، معاونت باخساری و معاونت های ذیرپیط با دستگاه های اجرایی مرتبط
- ۲- جمع بندی و تجزیه و تحلیل گزارش ها جهت ارائه به کمیته ستادی
- ۳- همکاری و هماهنگی مستمر دبیر خانه ستاد با دفتر نظارت و عملکرد وزارت
- ۴- ابلاغ مصوبات ستاد و دستورالعمل های صادره به دستگاه ها و مسئولین مربوطه
- ۵- پیگیری و بررسی نحوه اجرای دقیق آئین نامه ها و مصوبات ستاد
- ۶- تنظیم برنامه تشکیل جلسات ستاد
- ۷- آسیب شناسی مشکلات و ارائه پیشنهادات مرتبط با طرح به ستاد
- ۸- برنامه ریزی، هماهنگی و برگزاری سمینارها و گردهمایی متنطقه ای و سراسری
- ۹- ارسال گزارش پیشرفت عملیات اجرایی و مالی در مقاطع شش ماهه به وزارت متبوع

ماده ۷۷- کارگروه استانی:

به منظور بررسی، تصویب و هماهنگی و پیگیری برنامه های استانی و همچنین تائید طرح ها و نظارت و هدایت مجريان کارگروهی در استان با ترکیب ذیل تشکیل می گردد:

سازمان امور اراضی کشور

هفاظت امور باخسار

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

- ۱- رئیس سازمان جهاد کشاورزی (رئیس ستاد)
 - ۲- مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری (عضو)
 - ۳- مدیر امور اراضی (دبیر و عضو)
 - ۴- معاون امور بهبود تولیدات گیاهی (عضو)
 - ۵- مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی (عضو)
 - ۶- یکی از معاونین اداره کل منابع طبیعی حسب مورد به انتخاب مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری (عضو)
 - ۷- رئیس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی (عضو)
- تصویر: دبیرخانه کمیته استانی در مدیریت امور اراضی سازمان جهاد کشاورزی مستقر می باشد.

داده ۱۰- شرح وظایف کارگروه استانی:

- ۱- بررسی و تصویب اراضی مناسب اجرای طرح

۲- انتظارات بر اجرای طرح ها

۳- تهیه برش شهرستانی برنامه اجرای سالانه

۴- ارسال گزارش های روند اجرای طرح به کارگروه ملی

داده ۱۱- این دستور العمل در لاغری و امامده و تبعصره تهیه و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	اهفاء
۱	قیاد افسار	رئیس سازمان امور اراضی کشور	
۲	محمد علی طهماسبی	معاون امور باغبانی	
۳	خدای کرم جلالی	معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور	